

gaaet ud fra Hensynet til Embedsstandens Characterstyrke. Det hele Hjemmelighedsvæsen, hvormod der i en Sag af denne Natur er Spørgsmaal, har været mig aldeles ligegyldigt, thi jeg troer ikke, at det fortjener, at man skal holde derpaa, og jeg troer heller ikke, at man kunde opretholde det, om man ogsaa vilde.

Det er altsaa ikke derpaa, at jeg har lagt Vægt, hvorimod jeg har maattet ansee det for en Omstændighed, der maatte bevæge mig til absolut at stemme mod denne Sag, naar der i Loven fandtes en Bestemmelse af den Art, at Sagen ikke maatte afgjøres, før Andrageren, som det tidligere heed, eller, som det nu hedder, Klageren har erklæret sig derover. Jeg har nemlig stedse holdt for, at en Bestemmelse af den Natur var aldeles upraktisk, at den vilde hemme al Administration, og at den vilde være høist fortrædende for alle Statens Borgere, thi man gav derved Andrageren Leilighed til at opholde en Sag, som maatte nærmest vedkom en ganske Anden, man gav ham derved en Raadighed over Sagen, som aldeles ikke tilkom ham. Nu kunde det vel synes, at denne Ulempe var undgaaet, naar man indskrænkede Loven til kun at gjælde om Klager, og jeg skal ogsaa erkjende, at dette tildeels, men ogsaa kun tildeels er Tilfældet; mine Grunde, hvorfor jeg mener, at det ikke ganske er Tilfældet, skal jeg maatte tillade mig at anføre, naar vi komme til Behandling af § 2. Tildeels er det imidlertid, som sagt, Tilfældet, dog under den Forudsætning, at det kun angaar virkelige Klager, men nu maa der lægges Mærke til, at det i Forslaget ikke hedder, at det blot angaar Klager over Embedsmænd eller Klager over en Bestyrer af et offentligt Anliggende, men det hedder Klager „angaaende en Embedsmands eller anden Persons Bestyrelse af noget af disse Anliggender“, og derhos hedder det „Klage angaaende en Sag, der hører under Kongerigets særlige Anliggender“. Heri er altsaa indlemmet en heel Deel andre Ting end egentlige Klager, og herved kommer man altsaa atter ind paa hele det gamle Terrain, hvor det bliver muligt for Enhver, der ikke ønsker, at en af hans Medborgere, som har indgivet et Andragende eller

Ansøgning, skal opnaae en eller anden Begunstigelse, at trække Sagen saa længe ud, at denne Mand, naar han omsider opnaaer det, han søgte, maatte ikke engang længere har nogen Nytte deraf. Det bliver fremdeles en procederende Part muligt, naar hans Modpart søger om fri Proces, at indgive et Modandragende, som han giver Navn eller Form af Klage, hvilket han let kan, og derved at udbringe Sagen i det Uendelige, trods Alt, hvad Lovgivningen maatte gjøre for at fremme Retsfagers hurtige Tilendebringelse. Det troer jeg slet ikke gaaer an, og det er derfor jeg har tilladt mig at stille de under Nr. 1 og 2 opførte Ændringsforslag, der gaae ud paa, at det kun skal hedde Klager „over en Embedsmand eller anden Bestyrer af et offentligt Anliggende.“

Naar man har sagt: „Klager over en Embedsmand“, saa er dermed tillige sagt, at det er Klager over hans Bestyrelse, thi der kan fornøftigviis ikke være Tale om Andet; det er altsaa tilstrækkeligt, naar det er nævnt i Loven, og man undgaaer da tillige den Tilføining, som jeg af andre Grunde ikke finder saa ganske passende, at der udtrykkeligt nævnes Noget om Kongerigets særlige Anliggender. Denne Tilføining troer jeg er ganske overflødig, da det jo følger af sig selv, at vi ikke her kunne vedtage Noget, som vedrører de andre Landsdele. Den ærede Rigsdagsmand, der har indbragt Lovforslaget, har stillet et Underændringsforslag til mit Forslag under Nr. 2, hvorved han foreslaaer tilføiet Ordet „skriftlig“ efter Ordet „derover“; for dette Underændringsforslag agter jeg at stemme, thi det er ganske vist, at det har været min Mening, at Klagerne skulle have Leilighed til at yttre sig skriftligt, og da Underændringsforslaget saaledes udtrykker min Tanke paa en tydeligere Maade, kan jeg naturligtviis ikke have det Alleringeste derimod.

J. H. Hansen: Efter den Forklaring af de stillede Ændringsforslag, jeg nu har hørt, skal jeg bemærke, at jeg ganske kan slutte mig til dem. Den ærede Forslagsstiller har nemlig erklæret, at, naar der staaer „Klager over en Embedsmand eller anden Bestyrer af et offent-